

Länsstyrelsen

Vad vi gör och för vem

I demokratis tjänst

Länsstyrelsen har en unik ställning i det svenska demokratiska systemet. Vi är en viktig länk mellan människor och kommuner å ena sidan och regering, riksdag och centrala myndigheter å den andra.

Vi har till uppgift att föra ut och göra regeringspolitiken tydlig i länet. Omvänt ska vi återföra information om förhållandena i länet till regeringen.

En dag på Länsstyrelsen innebär arbete med många olika saker. Vi planerar för var i samhället det kan vara lämpligt att bygga till exempel nya bostäder, skolor eller vindkraftverk, vi bildar naturreservat, följer upp länets jämställdhetsarbete, kontrollerar att alla husdjur har det bra samt arbetar för att Örebro län ska behålla en levande landsbygd och ett uthålligt och konkurrenskraftigt företagande.

Länsstyrelsen har ett särskilt uppdrag att skapa helhetslösningar. Till detta hör främst myndighetsuppgifter, men också kunskapsförmedling, samordning och utveckling av olika sakfrågor. Ta till exempel om en ny väg ska byggas.

Foto: Christer Pöhner

Då måste vi väga behoven av bra kommunikation för människor och företag mot effekterna på naturen, kulturvärdena, miljön och hälsan.

Den här broschyren är ett sätt att ge dig insyn i vårt arbete. På vår hemsida, www.lansstyrelsen.se/orebro, finns mer information. Där kan du bland annat hitta de vanligaste blanketterna för att söka bidrag eller tillstånd.

Vår webbplats är ett mycket viktigt verktyg för oss på vägen till att bli en 24-timmarsmyndighet, tillgänglig för alla.

Bläddra i broschyren och se vilka frågor vi arbetar med.

Varmt välkommen till
Länsstyrelsen i Örebro län!

Rose-Marie Frebran

Rose-Marie Frebran, landshövding

Innehåll

Vad Länsstyrelsen gör	4
Fria val	4
Skapa förutsättningar för tillväxt	5
Jämställdhet, integration och social omvårdnad	6
Samhällsplanering och boende i bra miljö	8
Ett bevarat och brukat kulturarv	10
En levande landsbygd	11
Miljö och natur	12
Djurskydd, fiske och viltförvaltning	14
Säkerhet och krisberedskap	16
Trygg i trafiken	17
Samordning av drogförebyggande arbete	17
Kampsportsdelegationen	18
Nätverk för alla	18

Foto: Jonna Bergin

Vad Länsstyrelsen gör

Länsstyrelsen ska se till att beslut som tas av regering och riksdag får så bra effekt som möjligt i länet.

För att kunna göra detta arbetar vi med att:

- ge råd och information
- utöva tillsyn – kontrollera att olika verksamheter följer lagar och riktlinjer
- myndighetsuppgifter – ge tillstånd, pröva överklaganden av kommunala beslut, sammanställa information
- samordna länets krafter genom att ta initiativ till olika möten och aktiviteter
- ge bidrag till olika verksamheter

Fria val

De fria valen är grunden för den svenska demokratin. Länsstyrelsen är en av de myndigheter som ser till att valen fungerar och att röstningarna går till på rätt sätt.

Vart fjärde år röstar vi fram politiker och politiska partier som ska styra kommuner, landsting och riksdag. Vart femte år röstar vi på dem som vi vill ska representera Sverige i Europaparlamentet.

Länsstyrelsens valhandläggare ser till att valdistrikten har rätt storlek, att kommunernas valfunktionärer får stöd och utbildning samt att valsedlar trycks upp. Efter valet kontrollräknar vi alla valsedlar och tar beslut om vilka röster som eventuellt inte kan godkännas.

På begäran av kommun och landsting utser Länsstyrelsen nya fullmäktigeledamöter när någon politiker slutar under mandatperioden.

Foto: Carina Remröd

Skapa förutsättningar för tillväxt

Arbetet med att öka tillväxten och sysselsättningen i länet är en viktig fråga i Örebro län. Länsstyrelsen är med och arbetar för detta.

Med hjälp av statliga och i vissa fall EU-medel kan Länsstyrelsen ge stöd till företag som investerar.

Genom att stimulera näringslivets utveckling medverkar Länsstyrelsen till att skapa tillväxt och nya jobb. Detta gör vi genom direkt stöd till företagsinvesteringar som både kan bredda produktionen och företagets marknad.

Vi satsar hårt på att öka nyföretagandet i länet och speciellt på att öka

antalet kvinnoföretagare.

Varje år får 150-200 företag stöd från oss.

Länsstyrelsen bidrar och medverkar i utvecklingsarbete och genomförande av dels den regionala utvecklingsstrategin, RUS, och dels det regionala tillväxtprogrammet, RTP. Programmens syften är att på bästa sätt ta tillvara och utveckla regionens styrkor och skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt. Målet är att bidra till fler och större företag, fler jobb, god service och livskvalitet. Länsstyrelsen har särskilt uppgiften att samordna de statliga myndigheternas insatser i detta.

I Länsstyrelsens uppgifter ingår att informera om konkurrensfrågor och att främja en effektiv konkurrens i både offentlig och privat sektor. Vårt mål är hållbar tillväxt i hela länet.

● Fakta

- I Örebro län finns drygt 23 000 företag, varav 99 procent har färre än 50 anställda.
- 32 procent av de nya företagen i Örebro län startas av kvinnor.
- Inom Örebro kommun finns närmare 500 företag med cirka 4 500 anställda inom transport och logistik.

Jämställdhet, integration

Ett jämställt samhälle

Jämställdhet är en demokrati-fråga och handlar om att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Länsstyrelsens uppgift är att arbeta för att Sveriges mål för jämställdhet uppnås.

Utifrån de nationella målen för jämställdhetspolitiken arbetar Länsstyrelsen med att initiera, samordna och sprida kunskap samt följa upp jämställdhetsarbetet i länet.

Vi arbetar för att jämställdhetsperspektivet ska finnas med i all samhällsutveckling. Det kan gälla exempelvis transport-, miljö- och landsbygdspolitik eller satsningar inom skola och arbetsmarknad.

Länsstyrelsen stödjer andra som arbetar med samhällsutveckling och hjälper dem att hitta olika metoder att arbeta efter. På så sätt kan de

använda jämställdhetsmålen när de gör sina program, planer och åtgärder.

Länsstyrelsen arbetar för ett jämställt samhälle där människor ska kunna delta i verksamheter vare sig du är man eller kvinna, född i Sverige eller någon annanstans.

För att demokratin ska fungera på ett bra sätt är det viktigt att både kvinnor och män får inflytande och tar ansvar inom politiken, i företagen, i föreningsliv och inom myndigheter och andra offentliga verksamheter.

Länsstyrelsen informerar och stödjer länets arbetsgivare och de fackliga organisationerna för att de ska kunna uppnå bestämmelserna i diskrimineringslagen. På så sätt bidrar vi till möjligheten till lika lön för lika arbete, att det ska finnas samma rättigheter för män och kvinnor till karriär och personlig utveckling i jobbet samt att både mammor och pappor ska ha möjlighet att vara hemma hos sina barn.

Jämställdhet betyder också en nolltolerans mot sexuella trakasserier och annat våld som beror på kön.

Vi deltar aktivt i olika projekt som arbetar för att minska våldet mot kvinnor.

Foton: Christer Pöhner, Ulla-Carin Ekblom och Jan Oscarsson

och social omvårdnad

Tillsammans

Länsstyrelsen ansvarar för att kommuner ger nyanlända invandrare och flyktingar som fått uppehållstillstånd i Sverige en bra introduktion i det svenska samhället.

Länsstyrelsen har också till uppgift att stärka samarbetet mellan berörda myndigheter och organisationer, så att asylsökande flyktingar och andra nyanlända invandrare kan vara delaktiga i samhället och skapa sin egen försörjning.

Länsstyrelsen ska även verka för att de integrationspolitiska målen får genomslag i länet. Integrationspolitiken omfattar många olika frågor. Det handlar bland annat om lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett etnisk eller religiös bakgrund - att samhället utvecklas mot ömsesidig respekt för alla. Det handlar även om invandrades etablering i det svenska samhället, möjlighet att få svenskt medborgarskap, ersättning till kommunerna för flyktingmottagande samt åtgärder mot främlingsfientlighet och rasism.

Social omvårdnad

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet över socialtjänsten och ska bland annat se till att kommunerna och privata vårdgivare i Örebro län följer gällande lagar och bestämmelser.

Kommunernas socialtjänst har ett särskilt ansvar för att se till att barn, äldre, personer med funktionsnedsättningar och missbrukare får den hjälp och det stöd de behöver när de inte kan klara sig på egen hand. I vår tillsyn inspekterar vi såväl äldreboenden och hem för missbrukare som hur personer som kontaktat socialtjänsten har behandlats.

Länsstyrelsen informerar och ger råd i sociala frågor till dem som bor i länet och till kommunernas tjänstemän inom socialtjänsten.

Om du vill starta privat behandlingsverksamhet är det hos Länsstyrelsen du söker tillstånd för detta.

Länsstyrelsen har tillsyn över plan- och byggnadsverksamheten i länet och samverkar med kommunerna i deras planläggning. Vi arbetar också för att bostäder och miljön runt dem utformas på ett bra sätt.

Samhällsplanering och boende i bra miljö

I vår tillsyn tar vi hänsyn till hållningen med naturresurser, till planeringen och bebyggelsen bidrar till en hög kvalitet och att det skapas en långsiktigt god livsmiljö med jämlika villkor för alla människor.

Länsstyrelsen fungerar som rådgivare i tidiga skeden och vi ser till att lämplighetsbedömningarna i Plan- och Byggnadslagen uppfylls och att man i planeringen tar hänsyn till allmänna intressen. Vi tar fram underlagsmaterial om förhållanden som är viktiga att känna till vid planeringen, till exempel inventeringar och värderingar av natur- och kulturmiljöer.

Länsstyrelsen ser även till att

frågor som gäller riksintressen, melankommunala frågor och hälso- och säkerhetsaspekter tas med i planeringen.

Vi har även till uppgift att samordna statens intressen, till exempel andra statliga myndigheter samt att göra avvägningar vid konflikt mellan olika allmänna intressen.

En av våra uppgifter när det gäller boende är att informera om de statliga stöd som finns för att bygga om eller bygga nytt. Målet med bidragen är att uppmuntra till ett miljömässigt hållbart byggande, som tar hänsyn både till ungas och äldres bostadsbehov.

Har du ett kulturhistoriskt intressant hus kan du i vissa fall få bidrag till renovering från Länsstyrelsen. Du kan också få bidrag till att sanera

Foto: Jan Oscarsson

villan från radon. För att minska energibehovet kan du söka bidrag för att byta ut direktverkande elvärme eller installera solvärme i småhus.

Kommunerna har ett ansvar för att alla invånare har någonstans att bo och planerar för detta på olika sätt. Länsstyrelsen hjälper till med råd, information och underlag för kommunernas planering. För att stimulera byggandet av bostäder på orter där det är bostadsbrist finns det särskilda bidrag att söka.

Foton: Hus: Carina Remröd, vatten: Roger Lundberg

Ett bevarat och brukat kulturarv

Inom kulturmiljövården arbetar vi för att bevara de historiska värden som finns i kulturlandskapet. Det omfattar det mesta som har anlagts, byggts eller brukats under de senaste tiotusen åren, från fornminnen till industrihistoria.

Länsstyrelsens mål är att ta till vara så mycket som möjligt av olika kulturmiljöer och kulturlandskap till kommande generationer. Kulturmiljön omfattar det mesta som har anlagts, byggts eller brukats under de senaste tiotusen åren, från fornminnen till industrihistoria. Lämningarna är ett källmaterial som inte kan ersättas om det förstörs. Att bevara och använda kulturarvet är en viktig del i Länsstyrelsens arbete för en god livsmiljö. Genom att stödja andra i kulturarvsarbetet kan vi bidra till att alla länsinvånare ges möjlighet att förstå den utveckling som skapat dagens samhälle.

I Örebro län är det främst bergslag och bondebygd som har format vårt kulturarv, där järnet, skogen och åkern återspeglas i kulturmiljöer från skilda tider.

Utifrån Kulturminneslagen och

Miljöbalken handlägger Länsstyrelsen ärenden som rör fornlämningar, byggnadsminnen, kyrkor, begravningsplatser och kulturreservat. Vi bevakar även de kulturhistoriska värdena i länets kulturmiljöer som är av riksintresse. I Örebro län finns 54 riksintressen för kulturmiljövården. En lista på dessa hittar du på vår hemsida www.lansstyrelsen.se/orebro under Kulturmiljö/Riksintressen.

Länsstyrelsen kan bevilja bidrag till vård av särskilt värdefulla fornlämningar, byggnader och kulturlandskap. Vården av kulturlandskapet bedrivs också genom de miljöstödd som finns inom ramen för EU:s jordbrukspolitik.

● Fakta

I Örebro län finns:

- cirka 9 000 kända fornlämningar
- 48 byggnadsminnen
- tre statliga byggnadsminnen
- 81 skyddade kyrkobyggnader
- ett kulturreservat

Foton: Carina Remröd

En levande landsbygd

Länsstyrelsen arbetar för att Örebro län ska behålla en levande landsbygd med ett uthålligt och konkurrenskraftigt företagande. En del i detta är ett aktivt jordbruk som ger mat, energi och öppet landskap.

Vår målsättning är att lantbruket i länet ska bli ännu mer miljövänligt, att den ekologiska produktionen ska öka och att våra värdefulla betesmarker bevaras. Ett av de viktigaste medlen för att nå dessa mål är att använda olika stöd och ersättningar som finns för lantbruket. Ersättningarna ska uppmuntra lantbrukarna att producera den typ av mat som du och jag vill köpa och äta.

Genom att informera och ge råd till lantbrukarna och andra landsbygdsföretagare arbetar Länsstyrel-

sen för att utveckla landsbygden i en positiv riktning, såväl miljömässigt, ekonomiskt som socialt. Vi ger stöd till investeringar i såväl jordbruk som annat företagande och till projekt som utvecklar landsbygden.

Vi erbjuder även kompetensutveckling för landsbygdsföretagarna. Det kan vara i syfte att öka företagets konkurrenskraft, för att främja miljökunskandet eller ge specifik kunskap nödvändig för det enskilda företaget.

Länsstyrelsen kontrollerar att lantbrukarna tar hänsyn till djur och växter i odlingslandskapet, allt för att bevara den biologiska mångfalden. Vi kontrollerar också att villkoren för de olika stöden och ersättningarna uppfylls.

Varje år beslutar vi om olika EU-ersättningar till lantbruket. De fördelas mellan lantbruksföretagen

för att de håller landskapet öppet och för att de vårdar betesmarker, alléer och stenmurar i odlingslandskapet.

● Fakta

- I Örebro län finns cirka 106 000 hektar åkermark och närmare 9 000 hektar betesmark.
- Antalet lantbrukare i länet är cirka 2 500.
- Mer än hälften av åkermarken ägs av någon annan än den som brukar den.
- Mjölkkorna är cirka 7 800 till antalet och de finns på 150 gårdar.
- Dessutom finns 5 100 dikor och 8 000 tackor i länet.
- Det finns ungefär 43 000 grisar i Örebro län. Grisarna finns på drygt 60 gårdar.
- Det finns 186 000 värphöns
- EU-stöden till länets lantbruk uppgår till drygt 280 miljoner kronor.

Miljö och natur

Foton, uppifrån och ned: Ulla-Carin Ekblom, Sture Hermansson, Roger Lundberg, Magnus Rahm, Roger Lundberg

Skydda miljön

Länsstyrelsen har flera stora uppgifter i arbetet för en god miljö i länet. Vårt övergripande mål är att arbeta för en hållbar utveckling, det vill säga en utveckling som är både miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbar. Ekonomisk tillväxt får till exempel inte ske till priset av en förstörd miljö.

Många miljöstörande verksamheter får inte påbörjas eller ändras utan tillstånd enligt miljöbalken. Länsstyrelsen eller miljödomstolen prövar frågor om tillstånd och fastställer villkor för verksamheterna.

Länsstyrelsen är också tillsynsmyndighet enligt miljöbalken. Det innebär att vi kontrollerar att företagen följer reglerna och påverkar miljön så lite som möjligt. Vi har tillsyn över många av de större miljöstörande verksamheterna och alla vattenverksamheter, bland annat kraftverk och dammar. Övriga verksamheter har kommunerna tillsynsansvaret för.

För att tillsynsverksamheten i länet ska vara enhetlig och effektiv har Länsstyrelsen ansvar för att samordna och vägleda kommunerna i deras tillsynsarbete.

Ett bra miljöarbete kräver god kunskap om miljöförhållandena i länet. Genom undersökningar och kartläggningar följer Länsstyrelsen upp och analyserar hur det står till med miljön, hur den förändras

och vad som orsakar förändringarna. Genom våra undersökningar och kartläggningar får vi kunskap om vatten, luft, mark och biologisk mångfald. Den är till för alla och finns till stora delar tillgänglig på vår webbplats. Kunskapen är en viktig grund för allt miljöarbete i länet.

Länsstyrelsen har genom EU:s ramdirektiv för vatten ett särskilt ansvar för att skydda och förvalta länets sjöar, vattendrag och grundvatten. Målet är att förbättra vattenkvaliteten där det behövs och bevara den där den redan är bra. Arbetet med att sätta mål och forma åtgärdsplaner för att nå målen sker i bred samverkan med många parter. En samverkan, som tar hänsyn till vattnets vägar och sträcker sig över länsgränserna.

Kartläggning och sanering av förorenade områden, fastställande av skyddsområden för vattentäkter, kalkning av försurade sjöar och vattendrag är exempel på andra uppgifter i Länsstyrelsens miljöarbete.

● Fakta

- Cirka 40 % av utsläppen av koldioxid i länet kommer från vägtrafiken
- Mer än hälften av länets 1 640 sjöar över 1 hektar är försurade – främst på grund av nedfall av sura luftföroreningar
- Cirka 500 försurade sjöar i länet kalkas för att skydda fisk och annat liv i vattnet
- Cirka 190 miljöstörande verksamheter och 90 täkter i länet är så stora att de kräver tillstånd enligt miljöbalken
- Cirka 3 600 förorenade eller misstänkt förorenade områden har identifierats i länet

Vårda och bruka naturen

Länsstyrelsens naturvårdsarbete är inriktat på bevarande av arter och naturmiljöer.

Vi skyddar värdefulla naturområden, utför direkta vårdåtgärder för att förbättra levnadsförhållandena för hotade arter, bevakar exploateringar som påverkar naturen och övervakar förändringar i naturmiljöer och arter.

Länsstyrelsen bildar och har hand om statliga naturreservat. Naturreservat bildas huvudsakligen för att skydda och vårda värdefulla naturmiljöer och hotade arter, men även för att ta hänsyn till behovet av friluftsområden för allmänheten.

Natura 2000 är EU:s nätverk för skyddad natur i Europa. I Örebro län ingår 136 områden i nätverket. Sverige har förbundit sig att bevara vissa utpekade naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena. Det är Länsstyrelsens ansvar att upprätta planer för det långsiktiga bevarandet.

Starkt hotade arter och naturtyper, som exempelvis rikkärr, behöver extra stora insatser för att inte försvinna. För dessa genomförs särskilda åtgärdsprogram på nationell nivå. Alla länsstyrelser är engagerade i detta arbete och Örebro län har bland annat nationellt ansvar för åtgärdsprogrammen för asknätfjäril och större vattensalamander. Vi utför direkta

bevarandeåtgärder för till exempel flodpärlmussla, mosippa och andra hotade djur och växter.

Länsstyrelsen bevakar ingrepp i naturen så att hänsyn tas till naturmiljön och kända förekomster av skyddsvärda djur och växter. Det gör vi genom att pröva ansökningar om tillstånd och genom samråd om till exempel dikningar, vägdragningar och radiomaster.

Vi övervakar utbredning och tillstånd hos olika naturmiljöer och arter. Ett nytt program för regional miljöövervakning har tagits fram för perioden 2009-2014. De regionala miljömålen har varit den viktigaste prioriteringsgrunden för att besluta vilken övervakning av biologisk mångfald som ska bedrivas i länet.

För att få så mycket kunskap som möjligt om hotade arter, samarbetar vi gärna med den ideella naturvården. Ett exempel är floraövervakningen, där vi, tillsammans med frivilliga amatörbotaniker, bevakar hotade växter.

● Fakta

I Örebro län finns:

- två nationalparker
- cirka 160 naturreservat

Tobias Flygar

Våra miljömål

Riksdagen har fastställt nationella miljömål som ska genomsyra alla verksamheter. Länsstyrelsen har i uppdrag att anpassa de nationella miljömålen till förhållandena i länet.

Miljömålen har ett generationsperspektiv och är grunden för allt miljöarbete. Det övergripande målet är att vi ska kunna lämna över en bra och hälsosam miljö till våra barn och barnbarn. Naturen ska förvaltas väl och vårt kulturarv ska skyddas, bevaras och utvecklas.

De regionala miljömålen har Länsstyrelsen fastställt i nära samverkan med kommuner, landsting och andra viktiga organisationer. Delaktigheten är viktig för målens trovärdighet och genomslagskraft.

Länsstyrelsen samordnar också arbetet med åtgärder för att nå målen och följer upp resultaten av åtgärdsarbetet.

Djurskydd, fiske och viltförvaltning

Välmående djur

Varje människa som har djur ansvarar för att de behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Det är andemeningen i djurskyddslagen. Länsstyrelsens uppgift är att förbättra djurhälsan och djurskyddet i länet.

Därför granskar vi ritningar när djurstallar ska byggas, så att husdjurens rätt till naturligt beteende tillgodoses. Om polisen tar hand om vanvårdade djur, är det vi som avgör om de kan få en bra tillvaro hos en

annan ägare eller om djuren blivit så skadade att de måste avlivas. Har någon vanvårdat sina djur beslutar vi om att den personen inte längre får ha hand om djur.

Sedan den 1 januari 2009 har Länsstyrelsen ansvaret för djurskyddstillsynen. Tidigare var det kommunernas arbetsuppgift. Våra djurskyddsinspektörer kontrollerar att alla husdjur sköts i enlighet med djurskyddslagens krav.

Skulle en riktigt allvarlig djursjukdom, till exempel mul- och klövsjuka, bryta ut i länet, deltar Länsstyrelsen både direkt i bekämpande av sjukdomen och genom att samordna de insatser som behövs

från alla områden i samhället för att klara av en sådan krissituation.

Även under mer normala förhållanden bevakar vi, genom länsveterinärerna, hälsan bland djuren och arbetar för att förhindra att smittor sprids. Välmående lantbruksdjur är en förutsättning för produktion av sunda livsmedel.

Genom att samordna och kvalitetskontrollera kommunernas livsmedelstillsyn bidrar vi även till bra mat i länet.

Fiske för alla

Inom fiskeområdet arbetar Länsstyrelsen med frågor gällande yrkesfiske, vattenbruk, fritidsfiske och fiskevård.

Fiskevård är den samlade benämningen på åtgärder som syftar till ett långsiktigt och uthålligt nyttjande av våra fiskbestånd. Det kan till exempel handla om att reglera ett alltför hårt fiske, restaurera området i och kring ett vattendrag, förbättra en påverkad vattenkvalité eller att plantera ut fisk eller kräftor.

För att inte riskera spridning av

främmande arter eller fisksjukdomar får utplantering av fisk och kräftor inte ske utan tillstånd från Länsstyrelsen.

I länet finns goda förutsättningar för fritidsfiske av varierade slag, då det finns 1900 sjöar och över 500 vattendrag. Flertalet upplåts via fiskekort. I Hjälmaren och Vättern finns dessutom en omfattande fritidsfiskerätt.

Länsstyrelsens arbetsuppgifter vad gäller fritidsfiske är varierande. Vi administrerar till exempel länets kalkningsverksamhet, vi stimulerar fiskevård genom att utarbeta planer för fiskevård och biologiskt återställ-

ningsarbete i kalkade vatten och vi ger råd och ekonomiska bidrag till angelägna fiskevårdsåtgärder.

Länsstyrelsen beslutar också om bildande av fiskevårdsområden, tillstånd till utplantering av fisk och förordnande av fisketillsynsmän.

Yrkesfiske bedrivs i Hjälmaren och Vättern. Länsstyrelsens vanligaste uppgifter gällande yrkesfisket är licensärenden, tillstånd för fiskeredskap och beslut om EG:s strukturstöd för fisket.

Vi för även viss fångststatistik och organiserar samt utför, tillsammans med övriga berörda länsstyrelser, fisketillsynen i de båda sjöarna.

Foton: överst, från vänster Per Wedholm, Länsstyrelsen, Carina Remröd. Nederst, från vänster: Per Wedholm, Länsstyrelsen, Peter Rosén, Lena Holm.

Viltförvaltning och jakt

Länsstyrelsens viltförvaltning har som mål att alla djurarter som finns naturligt i landet ska bevaras i livskraftiga bestånd.

En av våra viktigaste uppgifter är att administrera jakten på älg och kronhjort. Detta innebär att vi försöker anpassa storleken på stammarna till tillgången på föda, att vi ser över hur stora skador djuren gör på skog och grödor samt hur många viltolyckor som sker i

trafiken.

Länsstyrelsen arbetar också med förvaltningen av de stora rovdjuren. Vi organiserar bland annat inventeringar av varg och lodjur för att få en uppfattning om antalet familjebildningar och var de har sina revir.

Om vilda djur orsakar stora skador när de är fredade från jakt, kan vi lämna tillstånd till skydds jakt eller ge bidrag till förebyggande åtgärder. Exempelvis kan du få bidrag för att sätta upp elstängsel kring får som skydd mot rovdjur. Om en skada ändå inträffar kan Länsstyrelsen ersätta den skadedrabbade.

För att förebygga skador av gäss och tranor har vi bland annat anlitat en konsult som arbetar med skrämselfåtgärder och rådgivning.

Foton: Per Wedholm, Länsstyrelsen

Säkerhet och krisberedskap

Vi människor lever idag i ett samhälle med många risker. Allvarliga olyckor, miljö- och naturkatastrofer, omfattande strömavbrott och andra svåra påfrestningar på samhället kräver att vi kan hantera olika slags händelser på ett bra sätt.

Länsstyrelsen har till uppgift att samordna länets krisberedskap. En viktig del i vårt arbete är att vara en länk mellan kommuner, myndigheter, regeringen samt övriga organisationer och företag. Målet är att skapa en gemensam inriktning för krisberedskapsarbetet i vårt län och att vi kan hantera en kris när den inträffar.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för kommunens räddningstjänst i länet. Det innebär att vi ger råd, lämnar information och byter erfarenheter samt har tillsyn över räddningstjänsten.

Tillsynsansvaret innebär att vi ska bedöma om kommunerna lever upp till de nationella målen och de verksamhetsmål som finns i lagen om skydd mot olyckor och som satts upp i kommunernas handlingsprogram.

Kommunernas räddningstjänster ansvarar för att leda räddningsinsatser. Vid mycket svåra händelser har Länsstyrelsen möjlighet att ta över ledningsansvaret för att underlätta samordningen. Vid kärnteknisk olycka är det Länsstyrelsen som ansvarar för räddningstjänst.

I samråd med kommunerna beslutar vi om vilka anläggningar som ska omfattas av bestämmelserna om farlig verksamhet.

Länsstyrelsen arbetar förebyggande med att på lång sikt skapa ett samhälle som klarar av olika typer av risker. Resultatet av detta arbete blir en regional risk- och sårbarhetsanalys.

Detta arbete sker exempelvis tillsammans med kommuner, landsting, polis, Transportstyrelsen, el-, tele- och vattenregleringsföretag.

Foto: Roger Lundberg

Trygg i trafiken

Vägen till körkort börjar hos Länsstyrelsen. Vi beviljar körkortstillstånd, som du behöver ha för att få övningsköra och godkänner dina handledare.

För att du ska kunna känna dig trygg ute på vägarna granskar Länsstyrelsen personer som missköter sig i trafiken. Vi har möjlighet att ge en varning eller återkalla körkortet. Personer som använder droger eller begår brott kan också mista sitt körkort.

Länsstyrelsen skapar också förutsättningar för en säkrare yrkesmässig trafik.

Vi beslutar om vilka som får tillstånd att driva buss- och åkeriföretag och kan också dra in sådana tillstånd. Vi fattar beslut om införande av hastighetsbegränsningar, stopplikter och andra trafikföreskrifter på vissa vägar.

På Länsstyrelsen i Örebro län finns länsstyrelsernas gemensamma körkortskundtjänst, som har som uppgift att svara på allmänna körkortsfrågor från hela landet.

Den som ska ta körkort kan ansöka om körkortstillstånd direkt på Internet med hjälp av länsstyrelsernas e-tjänster. Detta gäller även den som ska ansöka om att bli handledare för elever som ska

övningsköra privat.

Länsstyrelserna och Transportstyrelsen har en gemensam webbplats, www.korkortsportalen.se, där du hittar information, som du kan tänkas behöva när du ska ta körkort. Här finns också information till dig som redan har körkort, men som behöver förnya det, vill vara handledare eller har andra frågor om körkort.

Foton: Carina Remröd

Samordning av drogförebyggande arbete

Länsstyrelsen har i uppdrag att samordna och utveckla länets förebyggande insatser inom alkohol-, narkotika- och tobaksområdet i syfte att uppnå regeringens och riksdagens mål.

Arbetet har sedan 2003 letts av en läns-samrådsgrupp med företrädare från polismyndigheten, landstinget, regionförbundet och länsstyrelsen.

I Örebro län finns en gemensam strategi för arbetet och för att nå målen. Grunden i arbetet är att stödja det regelbundna drogförebyggande arbetet i kommuner och andra organisationer och myndigheter.

Förutom detta arbete bedrivs också särskilda insatser i samverkan mellan flera myndigheter/organisationer. I projektet "Ansvarsfull alkoholserving" är målet att minska det alkoholrelaterade våldet och i insatsen "Örebro län för en drogfri trafik" erbjuds rattfulla eller drograttfulla fordonsförare vård för missbruksproblem i direkt anslutning till polisringpannet.

Foto: Markus Lindberg/Fighter Magazine

Kampspor- tsdelegationen

Länsstyrelsen i Örebro län har i uppdrag av regeringen att pröva frågor om tillstånd till vissa kampsporssmatcher. För att sköta denna uppgift finns det en särskild delegation - kampsporssdelegationen.

I kampsporssdelegationen sitter en idrottsligt sakkunnig, en medicinskt sakkunnig och en juridiskt sakkunnig. De beslutar om att ge tillstånd till att anordna kampsporssmatcher, som exempelvis olika former av boxning, taekwondo, karate eller kickboxning. Delegationen kan endast ge tillstånd för att anordna matcher om det finns en godtagbar säkerhet för dem som deltar i matcherna.

Då delegationen har beslutat att ge tillstånd till kampsporssmatcher har Länsstyrelsen i Örebro län ett särskilt uppdrag att se till att de som anordnar matcherna följer tillstånden. Detta gör vi bland annat genom att besöka arrangemang med kampsporssmatcher som fått tillstånd.

I och med att Länsstyrelsen i Örebro län är den enda länsstyrelsen i landet som har en kampsporssdelegation, innebär detta att vi gör tillsynsbesök i hela landet.

Nätverk för alla

Allt fler använder sig av bredband i arbetet och på fritiden.

Länsstyrelsen deltar därför aktivt tillsammans med kommunerna i arbetet för att förbättra tillgången till bredband i länet. Även vägar och järnvägar är en viktig del av infrastrukturen i samhället.

Länsstyrelsen har ansvar för tillsyn och uppföljning av de bredbandsnät som byggts med statligt stöd.

Dessutom handlägger vi och beslutar om så kallat kanalisationsstöd.

Stödet kan sökas av den som i samband

med grävarbete i glesbebyggda områden lägger ner en ”tomslang”, som i framtiden kan användas för bredbandsnät.

Vi är också med och påverkar utformningen av framtidens infrastruktur. Bra vägnät och järnvägar, handikappanpassning och trafiksäkerhet medverkar till en önskvärd rörlighet och möjlighet.

Vid väg- och järnvägsplanering är det många perspektiv som planerarna måste ta hänsyn till - natur- och kulturlandskapet, vår omgivande miljö, buller liksom påverkan på mark och vattenresurser. Vår roll är att bedöma dessa konsekvenser.

Foto: Christer Pöhner

Tillstånd m.m du kan få från oss

Miljö och natur

- miljöfarlig verksamhet
- transport av farligt avfall
- försäljning/användning av farliga kemikalier
- brytning av grus, berg och torv
- byggande inom strandskyddat område
- ingrepp som väsentligt påverkar naturen
- genomförande av markavvattning
- borttagande av diken, åkerholmar eller alléer
- dispens från skydd av biotoper

Djur

- förprovning av djurstallar och hägn
- yrkesmässig verksamhet med sällskapsdjur, hästar eller pälsdjur
- offentlig förevisning av djur
- utfordring av vilt med animaliska biprodukter
- omlastningsplatser för animaliska biprodukter
- gräva ner döda hästar

Jakt och fiske

- älgjakt (registrering av områden, licens)
- skydds jakt
- vilthägn och viltvårdsområde (bildande, ändring)
- förordnande att vara jakt- och fiske tillsynsman samt naturvårdsvakt
- utsättningstillstånd för fisk och kräftor
- odlingstillstånd för fisk och kräftor
- användning av vissa yrkesmässiga fiskeredskap
- vid biologiska undersökningar använda förbjudna fiskemetoder eller fånga fredade arter

Kulturmiljö

- ändring av sådant som skyddas av kulturminneslagen

Social omsorg

- behandlingshem, äldreboenden, gruppbostäder m.m.
- äktenskapsdispens för den som vill gifta sig och ännu inte fyllt 18 år

Trafikfrågor

- körkortstillstånd
- taxilegitimation
- vara handledare för någon som övningskör
- att bedriva yrkesmässig trafik
- delta i försöksverksamhet med alkoholås
- sätta upp skyltar vid väg

Övrigt

- bevakningsföretag
- bingo och vissa andra spel

Detta har vi tillsyn över

Miljö och natur

- större miljöstörande verksamheter
- kemikaliehantering
- dammar, kraftverk, annan vattenreglering och byggande i vatten, strandskydd
- skyddade naturområden
- artskydd

Djur och livsmedel

- djurskyddet
- kommunernas livsmedelskontroll
- veterinär verksamhet
- insamling och transport av animaliska biprodukter

Jakt och fiske

- jakten (övergripande)
- vilthägnen
- Vättern och Hjälmarren

Kulturmiljö

- att kulturminneslagen efterlevs

Samhällsplanering och boende

- vissa frågor enligt plan- och bygglagen

Skydd och säkerhet

- kommunal räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO)

Social omsorg

- socialtjänstens insatser till enskilda individer
- behandlingshem, äldreboenden, gruppbostäder m.m. i kommunal och enskild verksamhet
- kommunernas tillämpning av alkohollagen

Trafikfrågor

- yrkesmässig trafik
- alkoholåsverksamhet

Övrigt

- övervakningskameror
- stiftelser
- överförmyndarnämnden
- pantbanker
- auktoriserade bevakningsföretag

Bidrag du kan söka hos oss

Miljö och natur

- kalkning av sjöar och vattendrag
- fiskevårdsmedel till fiskevård och fisketillsyn
- strukturstöd från Europeiska Fiskefonden
- biologisk återställning inom kalkade områden

Infrastruktur

- regionala investeringar i länets transportsystem enligt länstransportplanen

Jakt och fiske

- åtgärder för att förebygga skada av vilt som inte får jagas
- ersättning för skada av vilt
- förebyggande åtgärder för viltskador
- ersättning för viltskador
- bidrag ur älgvårdsfonden
- bidrag för fiskevårdande åtgärder
- EU-stöd för fiskefrågor
- verksamheter i fiskeodlingar

Kulturmiljö

- bidrag till vård och underhåll av fornlämningar, bebyggelse och kulturlandskap

Lantbruk

- direktstöd till jordbruk
- miljöersättningar och kompensationsbidrag
- företagsstöd
- projektstöd
- kompetensutveckling

Näringsliv

- företagsstöd till att stärka företagens konkurrenskraft, ge ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning
- medel till projekt inom regionala tillväxtarbetet
- stöd till kommersiell service i landsbygd

Samhällsplanering och boende

- radonsanering
- uppvärmning med solenergi
- byte från direktverkande el till annan energikälla
- investeringsbidrag för äldreboende

Social omsorg

- utvecklingsmedel inom alkohol- och drogområdet
- medel för verksamhet med personligt ombud
- medel för stöd till anhöriga inom äldreområdet
- medel för kvinnojoursverksamhet
- medel till insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck

Länsstyrelsen
Örebro län

www.lansstyrelsen.se/orebro

Stortorget 22
701 86 Örebro
Tfn: 019-19 30 00
orebro@lansstyrelsen.se